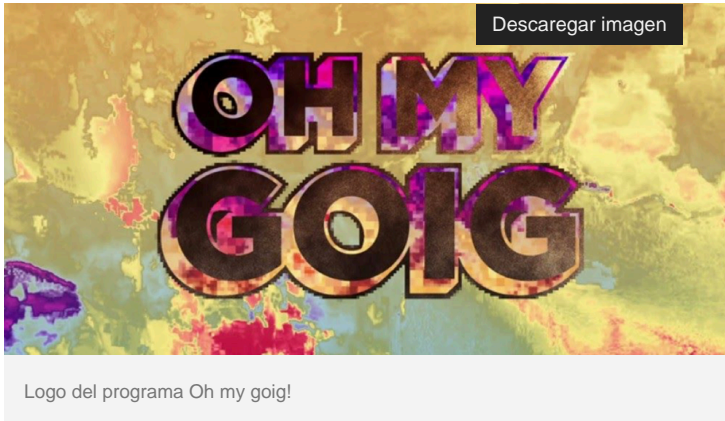

Parlar de sexe a la televisió, un tabú?

Logo del programa Oh my goig!

Es realment important i necessari impartir una assignatura d'educació sexual obligatòria en les institucions educatives? Nosaltres creiem que sí. Actualment, **Espanya es l'únic país de la Unió Europea que no compta amb una matèria d'educació sexual dins de les escoles i instituts**, veient-se molts joves abocats a resoldre els seus dubtes sobre sexualitat en mitjans com la pornografia, tal com afirmen molts estudis. Això és una pràctica totalment equivocada, ja que realment la pornografia no guarda cap semblança amb la realitat i això pot fer que aquests joves acabin

creant en el seu cap un possible imaginari que res té a veure amb com és una relació sexual realment. A més, veiem com encara **moltes ficcions i programes, tant en el nostre país com en l'àmbit general, segueixen tractant el sexe i la sexualitat com un tema tabú** i en el que s'intenta no fer massa soroll per no despertar possibles crítiques. És totalment necessari que per part de l'audiovisual també es comenci a fer una incidència major en aquest aspecte, ja que no deixen de ser una finestra oberta al món i on molts joves s'apropen amb freqüència per veure i conèixer altres realitats diferents de la seva.

A Espanya, pocs són els canals que s'han atrevit a fer el pas de parlar de sexe i sexualitat d'una manera oberta i sense caure en estereotips. *Oh my goig!* (Beteve, 2018-) és un d'aquests casos, però abans d'ell trobem exemples com *Hablemos de sexo* (TVE, 1990), programa presentat per la sexòloga Elena Ochoa. Pioner a la nostra televisió, l'objectiu del programa era informar sobre la sexualitat des d'una perspectiva científica i humana, sense entrar en judicis de valor de cap mena. Altres exemples semblants i que van ser un precedent per *Oh my goig!* van ser *Dos rombos* (TVE, 2004 - 2005) o *Sexes* (TV3, 2006).

A nivell internacional destaca *Newton Pubertad* un informatiu de vuit episodis, d'entre quatre i vuit minuts, que es va transmetre l'any 2015 pel canal públic de Noruega: NRK. En cada un dels episodis **es tractaven els diferents canvis que ocorren en el nostre cos durant la pubertat**, així com el per què i el per a què de cadascun d'ells: aspectes com la funció de les hormones, l'acne, l'inici del cicle menstrual, l'ejaculació involuntària, etc. L'extraordinari dins de la sèrie és que, **per explicar molts d'aquests detalls, s'utilitzaven models reals**.

Pel que respecta al programa *Oh my goig!*, trobem que és una sèrie creada per Camille Zonca i estrenada l'any 2017 a la cadena Beteve, el canal de televisió de Barcelona. La sèrie es tracta d'un projecte educatiu i transmedia, pensat per **informar, sensibilitzar i empoderar als joves sobre tots els temes relacionats amb la sexualitat**. La idea original és de la mateixa cadena Beteve, qui a mitjans de l'any 2016 va contactar amb el Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats per elaborar així un nou programa d'educació sexual enfocat als joves. L'objectiu de la sèrie és, en tot moment, **allunyar-se dels discursos morals i dels tabús**, parlant de la sexualitat des d'un punt de vista més positiu i posant el pes en tot allò que es considera com a "satisfactori i de plaer". També es preten **parlar de tots els riscos que pot comportar una relació sexual**, com un embaràs no desitjat, les relacions abusives o les violències de gènere, entre altres. Es mostra una visió de la sexualitat que contempla les diverses formes de viure-la i expressar-la, **trencant estereotips i visibilitzant la diversitat** en les identitats sexuals, identitats de gènere, cossos...

La serie compta actualment amb quatre temporades i el seu format es **un docudrama, on es barregen ficció i documental a parts iguals**. Si que es cert, però, que aquest format ha anat canviant en els últims anys. La primera i la segona temporada s'iniciaven amb un sketch de ficció, el qual buscava provocar la reflexió i situar el tema, per passar més tard a la presentadora d'Oh my goig!: la Noe Elvira, membre del Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats i psicòloga especialitzada en dret i salut sexual. La **Noe Elvira** és qui condueix els diferents episodis, oferint informació sobre cada tema en qüestió i **denunciant situacions de vulneració de drets sexuals i reproductius**. En cada episodi apareix també un taller impartit per Elvira en alguns instituts de Catalunya, on participen diversos alumnes i debaten sobre el tema central de cada episodi. Quant a la tercera i quarta temporada, es deixa de banda el paper de la presentadora i tots els episodis se centren únicament en la ficció representada pels personatges vistos als sketches de la primera i la segona temporada. Tots ells narren **situacions de la vida quotidiana**, com les relacions poliàmoroses el sexe sense protecció o la importància de deixar anar, moltes vegades, a la persona que estimes.

Veiem així doncs com entren en joc les anomenades **narratives transmedia**, les quals neixen a causa del consum dels continguts en diferents dispositius per part de l'audiència, un fet cada cop major des dels inicis de la hipertelevisió. És un ecosistema que no deixa de créixer i propicia que la indústria televisiva entri en una **convergència digital**, fent que els continguts s'hagin d'adaptar a aquesta situació i proliferin així les narratives transmedia. A *Oh my goig!* això ho podem veure perfectament reflectit en els tallers impartits per la Noe Elvira, així com en el fet que la sèrie compta amb les seves **propies xarxes socials** a Instagram, Twitter i Facebook i la posterior publicació del **llibre de la sèrie: *Oh my goig!: tot el que vols saber sobre sexualitat***, publicat l'any 2018.

Avui dia, però, si que es cert que ja podem trobar algunes **ficcions que si que parlen d'una manera més oberta temes com el sexe o les relacions sexuals**. Algunes d'aquestes ficcions són ***Sex Education*** (Netflix, 2019-), la qual trenca, encertadament, tabús sobre el sexe, la diversitat sexual i com, tant els adults com els adolescents, es relacionen sexualment; ***Big Mouth*** (Netflix, 2017-), en la que se segueix els passos d'uns adolescents que s'enfronten per primer cop a la pubertat, als primers impulsos sexuals o inclús a l'assetjament sexual; o ***Broad City*** (Comedy Central, 2014 - 2019), on es mostrava la representació de la sexualitat en les dones amb total llibertat i comoditat, així com d'altres temes com les relacions de parella, la prevenció de malalties de transmissió sexual, etc. El conjunt d'aquestes ficcions, entre altres, són les que han permès que es pugui seguir avançant de cara a un producte televisiu més obert quant a trames, temàtiques o inclús certes llibertats.

Marta Argiles i Alejandro Montero